

UCHWAŁA Nr Wa.316.2012
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Warszawie
z dnia 22 października 2012 roku

w sprawie: opinii o możliwości spłaty przez **Gminę Grodzisk Mazowiecki** kredytu w kwocie 13.000.000 zł przeznaczonego na spłatę kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych.

Na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240z późn.zm.) oraz art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn.zm.) - **Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie:**

Przewodnicząca: - Bożenna Piotrowska
Członkowie: - Lucyna Kusińska
- Bożena Zych

uchwała, co następuje:

§ 1

1. Opiniuje pozytywnie, z zawartą w Uzasadnieniu uwagą, możliwość spłaty planowanego do zaciągnięcia w 2012 roku kredytu długoterminowego w kwocie 13.000.000 zł przeznaczonego na spłatę kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych.
2. Uzasadnienie stanowi integralną część uchwały.

§ 2

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy Gminie odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Uzasadnienie

Pismem (bez numeru) z dnia 28 września 2012 roku (data wpływu do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie – 2 października br.) Burmistrz Grodziska Mazowieckiego zwrócił się z prośbą o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu w wysokości 13.000.000 zł, planowanego do zaciągnięcia przez Gminę Grodzisk Mazowiecki w roku 2012, z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowo-pożyczkowych.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wydając niniejszą opinię uwzględnił:

1. uchwałę Nr 397/2012 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 26 września 2012 roku w sprawie zaciągnięcia w 2012 roku kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek,

2. uchwałę budżetową Gminy Grodzisk Mazowiecki na 2012 rok Nr 247/2011 z dnia 28 grudnia 2011 roku, po zmianach (uchwała Nr 396/2012 z dnia 26 września 2012 roku),
3. uchwałę Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej po zmianach (uchwała Nr 395/2012 z dnia 26 września br.),
4. materiały świadczące o kondycji finansowej Gminy Grodzisk Mazowiecki,

Wziął on przy tym pod uwagę:

1) spełnienie wymogów formalno - prawnych wynikających z:

- a) art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „c” ustawy o samorządzie gminnym, a mianowicie podjęcie przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwały w sprawie zaciągnięcia przedmiotowego kredytu,
- b) art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, tj. określenie w uchwale budżetowej limitu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust.1 i art. 90,
- c) art. 91 ust. 1 cyt. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, tj. ustalenie, czy suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 tejże ustawy, nie przekracza kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego,
- d) art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn.zm.), w związku z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241) określającego górną granicę dochodów, do której jednostka samorządu terytorialnego może obciążyć budżet danego roku zobowiązaniami wynikającymi ze spłat rat kredytów i pożyczek, odsetek od kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń, a także przypadających do wykupu w danym roku papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem,
- e) art. 170 cyt. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, w związku z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych określającego granicę długu jednostki w latach 2012-2013,
- f) art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w związku z art. 121 ust. 2 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych określającego indywidualny wskaźnik zadłużenia jednostki samorządowej począwszy od 2014 roku.

2) kondycję finansową Gminy wynikającą z analizy:

- a) wykonania budżetu za rok 2011 roku oraz za I półrocze 2012 roku,
- b) prognozy dochodów Gminy w okresie spłaty opiniowanego kredytu,
- c) obciążeń wynikających z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań stanowiących dług jednostki.

W wyniku analizy dokumentów będących w posiadaniu Izby oraz informacji zawartych w cyt. piśmie Burmistrza Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Dnia 26 września 2012 roku Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim 13 głosami „za”, przy 6 głosach „przeciwnych” podjęła uchwałę Nr 397/2012 w sprawie zaciągnięcia w 2012 roku kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Uchwałą powyższą Rada postanowiła o zaciągnięciu w roku 2012 kredytu w wysokości 13.000.000 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Spłata w/w kredytu nastąpi w latach 2013-2022 z wpływów pochodzących z podatku od nieruchomości, zaś planowane jego oprocentowanie, zgodnie z informacją zawartą w wystąpieniu Burmistrza, ustalono - „wg WIBOR 3M” około 5,95%.

2. Na sesji w dniu 26 września br. Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim dokonała zmian uchwały budżetowej, w wyniku których w miejsce zaplanowanej na koniec 2012 roku nadwyżki dochodów nad wydatkami w wysokości **12.433.857,86 zł**, przeznaczonej na spłatę zaciągniętych wcześniej zobowiązań kredytowo-pożyczkowych wprowadziła deficyt w kwocie **566.142,14 zł**.

Równocześnie zwiększyła ona o **13.000.000 zł** (z 4.000.000 zł) do wysokości **17.000.000 zł** przychody z tytułu kredytów, które przeznacza się w całości na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz podwyższyła limit zobowiązań z tytułu w/w kredytów do **17.000.000 zł**.

Planowane rozchody budżetu ogółem wynoszą **17.038.640 zł**, w tym spłaty: kredytów – **15.085.000 zł** i pożyczek - **1.953.640 zł**, natomiast przychody ogółem - **17.604.782,14 zł**, (kredyty – **17.000.000 zł** oraz wolne środki – **604.782,14 zł**).

Skład Orzekający zauważa przy tym, iż uchwalony przez Radę Miejską pierwotnie na poziomie **5.000.000 zł** limit zobowiązań z tytułu kredytów zaciąganych przez Burmistrza na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu ostatecznie podwyższony został do kwoty **9.500.000 zł**.

Powyższe ustalenia wskazują, iż Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim wypełniła wymogi formalne określone w art. 212 ust. 1 pkt 6 i art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

3. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 roku wynika, że Gmina na koniec 2011 roku obciążona była zobowiązaniami dłużnymi w kwocie **69.065.872 zł**, co stanowiło **52,46%** wykonanych dochodów jednostki w 2011 roku (wg stanu na dzień 31 grudnia), zaś po wyłączeniach o których mowa w art. 170 ust. 3 cyt. ustawy o finansach publicznych z 2005 roku- **23,17%**. Na powyższą kwotę złożyły się kredyty i pożyczki długoterminowe.

Wg sprawozdań Rb-27S o dochodach i Rb-28S o wydatkach budżetowych Gminy za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 roku **dochody ogółem wykonano** na poziomie **97,1%** planu rocznego po zmianach tj. w kwocie **131.648.259,34 zł**, zaś wydatki ogółem zrealizowano w wysokości **96,64%** wielkości planowanych na 2011 rok, w tym wydatki majątkowe w ok. **94%** (36.734.267,86 zł).

4. W świetle informacji zawartych w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń sporządzanym na koniec II kwartału 2012 roku Gmina Grodzisk Mazowiecki na koniec pierwszego półrocza 2012 roku obciążona była zobowiązaniami w kwocie **75.990.913,35 zł**, co stanowiło **47%** zaplanowanych na ten rok w wysokości **161.702.719 zł** dochodów.

Powyższą kwotę stanowiły zaciągnięte **zobowiązania długoterminowe** w wysokości **69.071.552 zł** oraz **krótkoterminowe** – **6.919.361,35 zł**.

5. Na podstawie sprawozdań: Rb-27S o dochodach i Rb-28S o wydatkach budżetowych Gminy za okres od początku roku do 30 czerwca 2012 roku oraz sprawozdania Rb-NDS ustalono, iż :

a) dochody ogółem wykonano na poziomie **43,08%** planu rocznego po zmianach, tj. w wysokości **69.663.926,98 zł**, przy czym zaplanowane w kwocie **35.775.000 zł** **dochody majątkowe** tylko w **26,13%**. Z przedłożonej Izbie „Informacji” z wykonania budżetu Gminy za I półrocze br. wynika m. in. iż:

- „środki z budżetu UE” – zaplanowane na poziomie **28.175.000 zł** zostały zrealizowane w **24,40%**. W opiniowanym dokumencie wskazano, iż „*zakończenie i rozliczenie finansowe „dużych” projektów realizowanych z udziałem środków UE przypada na II półrocze i w związku z tym większość tych środków wpłynie do budżetu po ich rozliczeniu*”,
- „sprzedaż majątku i przekształcenie prawa użytkowania wieczystego” – wykonanie zaplanowanych w wysokości **7.600.000 zł** dochodów z tego tytułu wyniosło **31,79%**. Z Informacji wynika, iż „*w pierwszej połowie 2012 roku nastąpiła stagnacja na rynku nieruchomości, co rzutuje na wielkość sprzedaży mienia gminy. Przewidujemy, że otwarcie Autostrady A2 (czerwiec 2012) zmieni sytuację na rynku*”

b) wydatki ogółem zrealizowano na poziomie **49,38%** wielkości zaplanowanej na 2012 rok z czego: wydatki majątkowe – w **42,33%**, a wydatki bieżące w **52,80%**

c) **na dzień 30 czerwca br. budżet Gminy zamknął się deficytem w wysokości 4.049.972,70 zł, przy czym należy zauważyć, iż zgodnie z uchwałą budżetową po zmianach na koniec 2012 roku planowana była nadwyżka w kwocie 12.433.857,86 zł.**

6. W świetle informacji wynikających z uchwalonej przez Radę Miejską w Grodzisku Mazowieckim Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2012-2024 po zmianach (uchwała Nr 395/2012 z dnia 26 września 2012 roku):

- w latach 2012-2013 zachowane zostaną limity obciążeń budżetu spłatami zobowiązań oraz kwoty długu jednostki określone w art. 169 i art. 170 ustawy z dnia 25 czerwca 2005 roku o finansach publicznych obowiązujące w w/w okresie w związku z art. 121

ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. Zadłużenie Gminy na koniec lat 2012-2013 wynosi odpowiednio: **45,05%** oraz **37,88%**, a po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa w art. 170 ust. 3 cyt. u.f.p.: **27,63%** oraz **22,65%** przewidywanych na te lata dochodów, natomiast relacja łącznej kwoty spłat zobowiązań do dochodów kształtuje się na poziomie: **12,95%** w 2012 roku oraz **7,59%** w 2013 roku, zaś po uwzględnieniu wyłączeń wynikających z art. 169 ust. 3 ustawy o finansach publicznych odpowiednio: 11,11% i 5,79%,

- w latach 2014-2022 spełniony zostanie wymóg wynikający z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, tzn., iż łączna kwota spłat zaciągniętych zobowiązań oraz kosztów ich obsługi do planowanych dochodów ogółem budżetu nie przekroczy średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem.

Reasumując, Skład Orzekający stwierdza, iż przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Warszawie dokumenty, tj. uchwały i sprawozdania wskazują na problemy w realizacji uchwały budżetowej Gminy Grodzisk Mazowiecki na 2012 rok w wersji uchwalonej przez Radę Miejską dnia 28 grudnia 2011 roku, co spowodowało potrzebę jej zmian. Podjęta przez Radę 26 września br. uchwała Nr 396/2012 w sposób zasadniczy koryguje uchwalony wcześniej budżet, zwiększając o ok. **325%** zaplanowane przychody z kredytów długoterminowych. Należy przy tym zauważyć, iż niezależnie od powyższego na koniec I półrocza 2012 roku Gmina zaciągnęła także kredyty krótkoterminowe w wysokości ok. **7.000.000 zł**.

Uwzględniając przebieg realizacji budżetu Gminy Grodzisk Mazowiecki w roku 2011, a także w roku bieżącym, w ocenie Składu Orzekającego istnieje realne zagrożenie niewykonania dochodów w roku 2013 na założonym w WPF poziomie, tj. w wysokości **156.633.298 zł**, a w szczególności zaplanowanych w kwocie **29.000.000 zł** dochodów majątkowych. W kwocie dochodów majątkowych **16.000.000 zł** stanowią środki unijne. Oznaczać to będzie konieczność sięgania, wzorem roku 2012, po zwrotne źródła sfinansowania ewentualnego deficytu, bądź też spłaty już zaciągniętych zobowiązań kredytowo-pożyczkowych.

Mając na uwadze powyższe, a także fakt, iż w świetle przedstawionego wyżej stanu faktycznego wskaźniki zadłużenia Gminy Grodzisk Mazowiecki w okresie spłaty opiniowanego kredytu mieszczą się w granicach określonych ustawowo Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie postanowił jak w sentencji uchwały.